

Studieplan 2008/2009

Bachelor - Førskolelærerutdanning - nettbasert

Studiepoeng: Arbeidsmengde i studiepoeng er: 180.

Studiets varighet, omfang og nivå

Bachelor - førskolelærerutdanningen er en 3-årig utdanning (180 studiepoeng) som bygger på Rammeplan for førskolelærerutdanningen av 3. april 2003, med endringer fastsatt 10. mars 2008.

Innledning

Førskolelærerutdanningen er en 3-årig utdanning (180 studiepoeng) og kvalifiserer for arbeid i barnehage. Studiet bygger på forskningsbasert kunnskap og er yrkesrettet og praksisnært, slik at det tar utgangspunkt i førskolelærerens arbeidsområde og gjeldende lov- og planverk for virksomheten.

Læringsutbytte

Studiet tar utgangspunkt i de grunnleggende verdier og føring som er nedfelt i Lov om barnehager og i Lov om grunnskolen, og i gjeldende rammeplaner for barnehage og grunnskole. Gjennom utdanningen skal studentene utvikle:

- *faglig kompetanse*: kunnskap om barn, barndom og pedagogisk arbeid med små barn og kunnskap om teorier og arbeidsformer innenfor og på tvers av fag.
- *didaktisk kompetanse*: evne til å vurdere, planlegge og gjennomføre tilpasset opplæring for barn med og uten særskilte behov, og evne til å sette i verk forebyggende tiltak.
- *sosial kompetanse*: forståelse av betydningen av et omsorgs- og læringsmiljø preget av samspill varme, kreativitet, glede og humor og opplevelse av mestring for alle. Studentene må også ha evne til nært samarbeid mellom barnehage, hjem og andre samarbeidspartnere og kunnskap om og ferdigheter i ledelse, samarbeid og pedagogisk veiledning.
- *endrings- og utviklingskompetanse*: evne til å vurdere organisasjonsutvikling og samfunnsendringer som har betydning for barnehagen, til å initiere og takle endringer og til å kunne prege utviklingen i barnehagen.
- *yrkesetisk kompetanse*: evne til å reflektere over barnehagens og skolens verdigrunnlag, over egne verdier, holdninger og væremåte og over etiske utfordringer i yrket.

Målgruppe

Alle som ønsker å arbeide som førskolelærer eller pedagogisk leder i en barnehage.

Kompetanse

Førskolelærerutdanning kvalifiserer for arbeid i barnehage. Med ettårig videreutdanning i pedagogisk arbeid på småskoletrinnet, kan man få kompetanse til å arbeide i grunnskolens 1. - 4. trinn. Førskolelærerutdanningen danner også grunnlag for opptak på Master-studier innfor enkelte fagområder.

Opptakskrav fritekst

Undervisnings- og læringsformer

Studiet er organisert med obligatoriske samlinger. Mellom hver samling .....

Vurderingsformer

Det er varierte vurderingsformer - se nærmere beskrivelse for hvert emne. Alle skriftlige skoleeksamener med tilsyn tilrettelegges kun på campus Hamar .

Internasjonalisering

Høgskolen har samarbeid med utdanningsinstitusjoner i flere land, og studentene har mulighet for å velge et internasjonalt semester i vårsemesteret i tredje studieår. Et utenlandsopphold kan bestå av studier knyttet til en utenlandsk institusjon på tilsvarende nivå, studiene må være relevante for førskolelærerutdanningen. Studiet kan også bestå av et opphold knyttet til et av våre samarbeidsland, for eksempel Namibia, og bestå av ulike typer feltstudier, kursing/skolering eller andre arbeidsmåter knyttet til barnehagearbeid.

Studiets innhold, oppbygging og organisering

Det "nettbaserte" studieopplegget er organisert med obligatoriske samlinger supplert med mye nettstøtte.

- 1. studieår:** Pedagogikk, natur og bevegelse, matematikk, samfunnsfag og praksis
- 2. studieår:** Pedagogikk, norsk KRL, estiske fag og praksis
- 3. studieår :** Pedagogikk, estiske fag, praksis og et valgemne på 30 sp.

Praksis tilrettelegges bare i Hedmark, Oppland, Akershus og Oslo

Valgemner som tilbys kan variere, men Høgskolen tilbyr normalt drama, flerkulturell pedagogikk, forming, musikk, organisasjon og ledelse.

OBS! Ikke alle valgemner er tilrettelagt med samliner og nettstøtte.

Emneoversikt

Emner

Studiepoeng År 1 År 2 År 3

- [Matematikk](#)
10 studiepoeng
- [Natur og bevegelse](#)
20 studiepoeng
- [Pedagogikk førskolelærer samlingsbasert](#)
45 studiepoeng
- [Samfunnsfag](#)
15 studiepoeng
- [Barn, dialog og kulturmøter \(5 studiepoeng KRL\)](#)
5 studiepoeng
- [Norsk Emne 2](#)
7,5 studiepoeng
- [Norsk Emne 1](#)
7,5 studiepoeng
- [Estetiske fag](#)
30 studiepoeng
- [Kristendoms-, religions- og livssynskunnskap \(KRL\)](#)
10+5 studiepoeng

Emneoversikt

2MA023N Matematikk

Emnekode: 2MA023N

Studiepoeng: 10

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Generell studiekompetanse eller realkompetanse.

Læringsutbytte

Gjennom matematikkstudiet skal studentene:

- utvide og konsolidere egne matematikkunnskaper slik at de blir i stand til å se hvordan matematiske begreper og tenkemåter er et middel til å forstå og beherske den konkrete virkeligheten
- utvikle en holdning til matematikk som innebærer at de ser på faget som et redskap for skapende virksomhet og en kilde til glede
- få innsikt i hvordan barn fra 0-6 år utvikler matematiske begreper og tenkemåter
- få innsikt i hvordan ulike aktiviteter i barnehagen, som f.eks lek, bidrar til å bygge opp matematikkunnskaper hos barna
- lære å bruke et passende språk i forbindelse med den matematikken barna utvikler, og ha en åpen holdning til barnas uttryksmåter
- opparbeide seg kunnskap om språkets betydning for barns begrepsoppbygging
- tilegne seg matematikkunnskaper som setter dem i stand til å ivareta barnehagens behov når det gjelder økonomi, utbygging, planlegging, osv.
- få kunnskap om å legge til rette, gjennomføre og vurdere begynneropplæring i matematikk i grunnskolens første år

Vurderingen skal bygge både på matematisk innsikt og evne til å bruke stoffet sammen med barn.

Innhold

Studieenheten omfatter følgende hovedemner:

- Tall og bruk av tall
- Geometri
- Logikk og problemløsning
- Fagdidaktikk

Under arbeidet med delemnene må barnas lek stå sentralt. Lek er hele veien drivkraften i utviklingen av barnas matematikk. Barna bruker sine begreper i leken, og leken utvider forståelsen. En må både kunne se og fokusere på matematikken i barnas tradisjonelle og spontane lek, og en må kunne legge opp spesielle aktiviteter som bidrar til å bygge opp matematiske begreper og tenkemåter. Samtidig skal studiet gi førskolelærerne økte kunnskaper i faget, slik at de kan se barnas matematikk i "fugleperspektiv". Bare da kan de få øye på matematikken i omgivelsene og lede barnas matematiske utvikling i en fornuftig retning.

Det er av avgjørende betydning at den stikkordmessige opplistingen av delemner nedenfor leses i lys av innledningen og de generelle kommentarene. Eksempel: de fire regningsartene, der den fjerde er divisjon. Her skal en ikke tenke på metodikk for å undervise divisjonsalgoritmen, men se på for eksempel hvordan barn kan finne ut hvor mange boller det blir på hver når ni boller skal deles mellom tre barn.

Tall og bruk av tall

Tallbegrepet er det viktigste av alle matematiske begreper. Barn bygger opp sin tallforståelse gradvis, idet de stadig lærer nye aspekter ved tallene.

Delemner:

- mengdebegrepet som grunnlag for tallene
- det ordinale aspektet (nummer i en rekkefølge; ord som først, sist, foran, bak, over, under, mellom, før, etter)
- det kardinale aspektet (antall elementer i en mengde; ord som flere, færre, like mange)
- utvikling av tallbegrep hos barn

- glimt fra talltegnenes historie
- tallsystemer, posisjonssystem
- de fire regningsartene
- regneregler og prosent
- statistikk
- tid, penger, mål og vekt

Geometri

Geometri er studiet av former, størrelser og forhold i planet og rommet. Barn er tidlig opptatt av å utforske rom og form. Gjennom lek, eksperimentering og hverdagsaktiviteter gir dette barn en av de beste anledningene til å knytte matematikk til virkeligheten. For eksempel har alle formingsaktiviteter med geometri å gjøre, og i romgeometri er leire og byggeklosser naturlige medier. Det å ferdes ute i naturen gir også rike muligheter for å utforske geometriske begreper.

Delemner:

- former i planet og rommet: trekant, firkant, kvadrat, rektangel, sirkel, terning, prisme, sylinder, pyramide, kjegle, kule
- rette og krumme linjer
- vinkler, parallelle linjer
- retning- og beliggenhetsbeskrivende begreper
- lengde, areal og volum
- mønstre
- symmetri
- utvikling av geometriske begreper hos barn

Logikk og problemløsning

Under dette hovedemnet samler vi alle aktiviteter som øver opp evnen til å tenke strategisk, og som ikke naturlig hører hjemme under noe annet hovedemne. Et viktig moment her er å få barn til å gi uttrykk for hvordan de tenker for å nå et mål.

Delemner:

- strategispill: kortspill, brettspill, fyrstikkspill, osv. som er slik at ikke bare tilfeldigheter avgjør hvem som vinner, men der en kan øke vannersjansene ved å velge mellom alternativer. Vinnerstrategi for noen spill.
- prinsipper for å velge ut egnede problemstillinger
- strategier for å løse problemer
- klassifisering og sortering
- dagligspråkets logiske ord og uttrykk

Fagdidaktikk

Dette emnet danner en overbygning over de øvrige emnene. Foruten å gjøres til gjenstand for studium, skal dette emnet prege hele matematikkstudiet.

Delemner:

- læringspsykologi og -filosofi anvendt på matematikk
- erfaringens betydning for læring av matematikk
- betydningen av å utvikle en god holdning til faget
- lek som metode for matematisk begrepsdannelse
- språkets betydning for læring, utvikling og kommunisering av matematikk
- bruk av rim og regler, musikk, sangleker, "elle-melle" av forskjellige typer
- allsidig appell til barnas sanser

Organisering og arbeidsformer

Matematikk tilegnes i hovedsak gjennom egenaktivitet. Det er viktig både for kunnskapene og holdningene studentene får. De mer teoretiske delene kan formidles gjennom forelesninger. Studiet i matematikk vil derfor bestå av forelesninger og studentstyrt arbeid.

Arbeid gjennom eksempler på barns matematikk bidrar også til at studentene blir mer bevisst om hva matematikk er. Gruppearbeid er en naturlig organisering her.

Det bør også legges til rette for å trekke matematikkfaget inn i et tverrfaglig prosjektarbeid og/eller utviklingsarbeid

Vurderingsordning

Individuell skriftlig eksamen, 4 timer.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for lærerutdanning og naturvitenskap

2NABEV12N Natur og bevegelse

Emnekode: 2NABEV12N

Studiepoeng: 20

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Generell studiekompetanse eller realkompetanse.

Læringsutbytte

Målet i Natur og bevegelse er at studentene skal:

- utvikle glede og interesse for natur og bevegelse i ulike miljø
- tilegne seg kunnskap om menneskekroppen og barnets fysiske og motoriske utvikling, hvordan fysisk aktivitet påvirker de ulike organsystemer og den betydning fysisk og motorisk utvikling har for barnets læring og totale utvikling
- utvikle innsikt i sammenhengene i naturen og forståelse for nødvendigheten av å ta vare på naturen
- tilegne seg kunnskap om og erfaring i ulike former for lek og fysisk aktivitet
- utvikle refleksjon og forståelse for planlegging, tilrettelegging, observasjon og evaluering av ulike naturfaglige og fysiske aktiviteter ute og inne

Innhold

Faget Natur og bevegelse omfatter 4 målområder:

Målområde A: Ut i naturen

- ekskursjoner til skog og vann
- planter og dyrs tilpasninger til ulike miljøer og årstider
- observasjon, innsamling og klassifisering av planter og dyr
- enkelt friluftsliv til ulike årstider
- barnehagens utemiljø
- sansemotoriske aktiviteter
- lek og ekspressive bevegelser
- lekaktiviteter i, på og med snø
- spor og sportegn
- terrarier og akvarier

Målområde B: Kropp og helse

- motorikk/sansemotorikk
- alderstypiske utviklingstrinn
- anatomi, fysiologi
- sikkerhet og utfordringer
- barneulykker, førstehjelp, livredning

Målområde C: Økologi og miljø

- økologi
- miljøproblemer
- solsystemet
- eksperimenter med lyd og lys
- eksperimenter med vann

Målområde D: Fagdidaktikk

- fagdidaktisk grunntenkning
- planlegge, tilrettelegge, vurdere og veilede arbeid med motoriske og naturfaglige emner
- pedagogrollen
- observasjon
- overgang barnehage/ skole

Organisering og arbeidsformer

Studiet i Natur og bevegelse er lagt til 1. studieår. Det organiseres slik at teori og praktisk arbeid utgjør en helhet. Undervisningen vil være samlingsbasert med nettsøtte der læringsplattformen Fronter benyttes.

Den samlingsbaserte undervisningen krever aktiv deltagelse i de praktiske ekskursjoner og aktiviteter. Denne undervisningen har varierte arbeidsformer som for eksempel:

Forelesninger, gruppearbeid, ekskursjoner, praktisk utprøving i ulike miljøer, observasjon, studentledet arbeid og selvstudium.

Noe av undervisningen vil legges utenom høgskolens nærmiljø. Dette kan medføre transport og noen kostnader.

Praksis i barnehagen vil synliggjøre sammenhengen mellom teori og praksis.

Vurderingsordning

Avsluttende vurdering gis på grunnlag av følgende komponenter:

- Individuell skriftlig eksamen m/artsprøve, 5 timers skriftlig, teller 60 %.

- 2 oppgaver leveres i Natur hvorav én trekkes til vurdering. Retningslinjer følger oppgavene, teller 20 %
- 2 oppgaver leveres i Bevegelse hvorav en trekkes til vurdering. Retningslinjer følger oppgavene, teller 20 %.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for lærerutdanning og naturvitenskap

2PEDF32N Pedagogikk førskolelærer samlingsbasert

Emnekode: 2PEDF32N

Studiepoeng: 45

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Generell studiekompetanse og realkompetanse.

Læringsutbytte

Pedagogikkfaget er et danningsfag som skal bidra til studentenes personlige vekst, utvikling og etiske refleksjon. Faget har som mål å forberede studenter til et yrke som er preget av kompleksitet, menneskelig nærhet, mangfold og endring. I tillegg skal faget belyse studiets profil: språk, kultur og kommunikasjon.

Pedagogikk - 1. studieår

Studenten skal

- ha kjennskap til ulike teoretiske perspektiver på barn og barndom
- være "lydhør" for barns kroppslige og verbale signaler, og ha evne til innlevelse, respekt og toleranse for barns identiteter
- ha grunnleggende kunnskaper om barn knyttet til samspill, lek og læring
- kunne reflektere over og beskrive psykologiske, pedagogiske og yrkesetiske forhold som gjelder barn i barnehagen
- kunne reflektere over hva som er pedagogisk arbeid og hvilken betydning pedagogisk ledelse har i barnehagehverdagen
- ha kunnskap om og forstå betydningen av veiledning i pedagogisk arbeid
  - ha kunnskap om bærende prinsipper i Rammeplan for barnehagen

[Pedagogikk 2. studieår](#)

Studenten skal

- ha kunnskap om og ferdigheter i å planlegge, reflektere og grunngi pedagogisk arbeid i barnehagen og første året i grunnskolen
- kunne tilrettelegge barnehagens fysiske inne- og uterom som et godt læringsmiljø
- ha kunnskap om ledelse, veiledning og samhandling og kunne anvende teoretisk og praktisk innsikt i arbeid med ulike samarbeidspartere
- kunne reflektere over egen lederrolle, og hvordan egne handlinger får betydning for barns livskvalitet
- kunne identifisere endringsbehov og utviklingsområder i barnehagen

Pedagogikk - 3. studieår

Studenten skal

- kunne skape rom for barns mangfold i forhold til alder, kjønn, etnisitet og barn med spesielle behov
- ha kunnskap om barnehagen som en inkluderende organisasjon
- ha kunnskap om ulike sider ved personalsamarbeid
- ha kunnskap om og forståelse for å utvikle et nært samarbeid med foreldre og andre samarbeidspartnere
- ha kunnskap om konflikthåndtering
- ha kunnskap om barnehagen som organisasjon og barnehagens plass i samfunnet
- ha kunnskap om å gjennomføre et utviklingsarbeid i barnehagen

Innhold

Pedagogikk - 1. studieår

Det mangfoldige barnet

- syn på barnet
- barns medvirkning
- samspill barn – barn, barn – voksen
- omsorg, lek og læring

Den profesjonelle førskolelæreren

- barnehagen
- relasjoner, voksen – voksen
- observasjon
- rammeplanen
- veiledning
- kommunikasjon
- å være pedagog/pedagogisk ledelse
- etikk
- gruppepsykologi
- didaktikk

Pedagogikk 2. studieår

Det mangfoldige barnet

- det kompetente barnet
- læring
- lek
- identitet
- språk og kommunikasjon

Den profesjonelle førskolelærer

- systemteori
- relasjoner
- ledelse
- den lærende barnehagen
- utviklingsarbeid
- etikk
- dokumentasjon

· skolen

Pedagogikk - 3. studieår

Den inkluderende barnehagen

- i et system- og individperspektiv
  - tilrettelegge for et inkluderende miljø
  - hindringer
  - sosialiseringsteori
  - sosiokulturelle perspektiver
  - kjønn
  - flerkulturelt perspektiv
  - barn med spesielle behov
  - risikobarn

Den profesjonelle førskolelæreren

- barnehagen
- personalsamarbeid
- foreldresamarbeid
- konflikthåndtering
- utviklingsarbeid

Organisering og arbeidsformer

3.1. Undervisning

Undervisning blir organisert som samlinger, studentøvelser og gruppearbeid. Videre vil mye av studiearbeidet knyttes til aktiv bruk av Fronter. Undervisningen i pedagogikk går over 2 ½ år med avslutning til jul i tredje studieår. Undervisning skal gi rom for dialog og studentaktivitet.

Studentene må sette av tid til faglig arbeid gjennom selvstudium og studiegrupperarbeid.

Selvstudium er en viktig del av studiet. Det handler om forberedelse til undervisning, å lese pensum og annen litteratur, arbeid med arbeidskrav, egne refleksjoner og refleksjonsnotater, planlegging av studiet og praksis m.m..

Studentene vil bli organisert i studiegrupper der det vil bli forventet aktiv deltagelse knyttet til arbeid med litteratur, fagstoff, fagoppgaver, praksis m.m., slikt arbeid kan skje gjennom direkte møter mellom

studenten eller ved hjelp av nettet.

Når studentene er i praksis, vil bruk av praksisfortellinger som grunnlag for refleksjon og analyse være en sentral arbeidsmåte. Praksisfortellingene vil være en viktig del av studentenes erfaringskilde og brukes i gruppearbeider, fagoppgaver og til eksamen.

Vurderingsordning

- Individuell muntlig eksamen 1. studieår, teller 1/3 av endelig karakter
- Rapport fra utviklingsarbeid 3. studieår, teller 1/3 av endelig karakter
- Individuell skriftlig eksamen 3. studieår, 6 timer, teller 1/3 av endelig karakter

Ansvarlig avdeling

Avdeling for lærerutdanning og naturvitenskap

2SF124N Samfunnsfag

Emnekode: 2SF124N

Studiepoeng: 15

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Generell studiekompetanse og realkompetanse.

Læringsutbytte

Samfunnsfag er først og fremst basert på sosiologi, men også sosialantropologi og statsvitenskap gir viktige bidrag. Faget skal gi innsikt i konkrete samfunnsforhold, men også gi en innføring i sosiologisk begrepsapparat og tenkemåte. For førskolelærere er det viktig å ha kunnskap om barns livsvilkår. For stadig flere førskolebarn er barnehagen en av de mest sentrale sosialiseringarenaene i samfunnet. Sentrale mål som utjevning av sosial ulikhet og utvikling av toleranse og respekt for andre krever evne til tilrettelegging i barnehagen. Samfunnsfag skal bidra til å utvikle profesjonalitet i førskolelæreryrket og dyktiggjøre for arbeid med barn i førskolealder. Samfunnsfag skal i den forbindelse bidra til

- å øke studentenes innsikt i hvordan samfunnet er bygd opp og fungerer med utgangspunkt i samfunnsvitenskapelige begreper og teorier
- å gi grunnlag for å kunne analysere, forstå og løse sosiale og kulturelle konflikter mellom mennesker, grupper og samfunn
- å bevisstgjøre studentene i forhold til egne verdiforankringer og samtidig bidra til å utvikle respekt for andres levemåte og verdier i et sosialhistorisk og nåtidig perspektiv
- å gi studentene kunnskap om politiske og administrative institusjoner og prosesser
- å gi studentene innsikt i sentrale rettsregler som gjelder barn, familie, barnehage og skole
- å bevisstgjøre studentene til å vurdere sine oppgaver som førskolelærere og vurdere barnehagens oppgaver som samfunnsinstitusjon i nærmiljø, lokal- og storsamfunn
- å gjøre studentene i stand til å ivareta samfunnsfaglige tema i arbeid med barn i barnehagen og med 6-åringer i skolen
- å stimulere studentene til aktivt sosialt engasjement
- å utvikle studentenes profesjonalitet og yrkesetiske bevissthet

Områdene **språk, kultur og kommunikasjon** vil bli vektlagt der dette er naturlig.

Innhold

I studiet inngår tre målområder:

1. Samfunns- og kulturanalyse

- Innføring i samfunnsvitenskapelige grunnbegreper, modeller og metoder, samt oppgave- og rapportskriving
- Innføring i ulike sosiologiske teorier og perspektiver
- Konflikt og avvik
- Sosial ulikhet
- Velferdsstaten

2. Barns oppvekst i et samfunnsvitenskapelig perspektiv

- Historisk perspektiv på barn og barndom som livsfase
- Barns materielle, sosiale og kulturelle livsvilkår
- Barnekultur, kommersialisert oppvekst, barn og medier
- Nærmiljø og lokalsamfunn som kontekst for barns sosialisering, identitet og tilhørighet
- Barns rettigheter
- Rettigheter for barn med spesielle behov
- Familien som sosialt system
- Familiemønstre i endring
- Sosiale nettverk
- Likestilling og likeverd
- Menn i barnehagen
- Det flerkulturelle Norge
- Kommunikasjon, kulturforskjeller og rasisme

3. Barnehagen som organisasjon og samfunnsinstitusjon

- Organisasjonsteori og organisasjonsanalyse
- Ledelsesteorier og pedagogisk ledelse
- Ledelse og veiledning i barnehagen
- Styrerens ansvarsområde
- Samarbeid mellom barnehage, familie og instanser utenfor barnehagen
- Politisk-administrative rammer rundt barnehagen
- Norsk barne- og familiepolitikk
- Barnehagens samfunnsmandat
- Historisk perspektiv på barnehagen som samfunnsinstitusjon
- Barnehagepolitikk og barnehageutbygging i Norge
- Juridiske rammer rundt barnehagen
- Førskolelæreryrket, omsorgsyrker, profesjonalitet og yrkesetikk
- Taushetsplikt og etikk i barnehagen

Omsorgssvikt og forebyggende barnevern

Organisering og arbeidsformer

Undervisningen vil i hovedsak være nettbasert ved bruk av e-læringsverktøyet Classfrontier. Det vil også bli gitt undervisning på samlinger hvor deltakelsen er obligatorisk

Vurderingsordning

Eksamen

Individuell skriftlig eksamen, 6 timer.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for lærerutdanning og naturvitenskap

2KRLB12N Barn, dialog og kultur møter (5 studiepoeng KRL)

Emnekode: 2KRLB12N

Studiepoeng: 5

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Læringsutbytte

Mål for studiet er at studentene skal kunne:

- drøfte ulike oppfatninger av dialogbegrepet og samhandling mellom grupper
- gjøre rede for religions- og livssynsdialogens hensikt og innhold, spesielt med tanke på anvendelse i barnehagen
- gjøre rede for innholdet i utvalgte fortellinger fra forskjellige religioner og livssyn og drøfte bruken av dem i barnehagen
- vise innsikt i dialogen som metode i etikk og filosofi
- gjøre rede for forskjellige tilnæringsmåter til etiske spørsmål og hvordan disse kan brukes i en etisk samtale

Mål for studiet er at studentene skal

- erkjenne betydningen av å kunne føre en dialog i spørsmål som gjelder etikk, religion, filosofi og livssyn i samfunnet generelt og i barnehagen spesielt

Mål for studiet er at studentene skal ha ferdighet i

- å legge til rette for dialoger og samhandling mellom ulike grupper i barnehagen

Innhold

Målområde 1: Dialogbegrepet og religions- og livssynsdialog

- Noen forskjellige oppfatninger av dialogbegrepet og samhandling mellom grupper
- Religions- og livssynsdialog
- Fortellinger og personer fra ulike religioner og livssyn

Målområde 2: Den filosofiske og etiske samtale

- Forskjellige tilnæringsmåter til etiske spørsmål
- Den etiske samtalen i barnehagen
- Filosofiske samtaler med barn

Organisering og arbeidsformer

Jfr. punktet *organisering og arbeidsmåter* ovenfor.

Vurderingsordning

Individuell hjemmeeksamen, 2 dager, og teller 1/3 av samlet karakter.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for lærerutdanning og naturvitenskap

2NO125N-2 Norsk Emne 2

Emnekode: 2NO125N-2

Studiepoeng: 7,5

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Generell studiekompetanse eller realkompetanse.

Læringsutbytte

Ved slutført studium skal studentene

- være i stand til å skape et stimulerende språkmiljø i barnehage og skole
- ha tilegnet seg teoretisk grunnlag for å forstå barns språk både som system, tankeredskap, uttrykks- og kommunikasjonsmiddel
- være i stand til å analysere og vurdere ulike språklige ytringer av barn
- ha tilegnet seg kunnskap om den store variasjonen i språkpåvirkning barn får i og utenfor barnehage og skole
- ha tilegnet seg de ferdighetene de trenger for å mestre de språklige oppgavene en førskolelærer får i kontakt med barn, voksne og offentlige instanser

Innhold

- barns språkutvikling fra 0-6 år
- språkstimulering
- tospråklighet
- den første lese- og skriveopplæringa
- barnekultur
- språklig samhandling mellom ulike aktører i barnehagen

Organisering og arbeidsformer

Studiet er nettbasert og har regelmessige samlinger. Den nettbaserte delen er basert på læringsplattformen Fronter. Studentene skriver oppgaver, deltar i nettseminar osv., og får veiledning på nettet. I samlingene vil organiseringen være basert på forelesninger i tillegg til gruppearbeid, samtale og diskusjoner. Det er obligatorisk frammøte på alle samlinger. Tverrfaglig arbeid og prosjektarbeid er også del av studiet.

Vurderingsordning

Individuell skriftlig eksamen, 4 timer. Ordliste er tillatt hjelpemiddel

Ansvarlig avdeling

Avdeling for lærerutdanning og naturvitenskap

2NO125N-1 Norsk Emne 1

Emnekode: 2NO125N-1

Studiepoeng: 7,5

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Generell studiekompetanse eller realkompetanse.

Læringsutbytte

Ved slutført studium skal studentene

- ha tilegnet seg innsikt i den kulturen barn selv skaper
- være i stand til å analysere og vurdere ulike kulturytringer for og om barn
- være i stand til å skape et stimulerende kulturmiljø i barnehage og skole
- ha tilegnet seg kunnskap om den store variasjonen i kulturpåvirkning barn får i og utenfor barnehage og skole

Innhold

Emnet omfatter følgende innhold:

- barnelitteraturens framvekst og utbredelse
- analyse, vurdering, formidling og resepsjon av lokal, nasjonal og internasjonal barnelitteratur, tradisjonsstoff og multimedietekster
- barnelitteraturhistorie etter 1970 og fram til i dag
- framstillingen av barndom og oppvekst i litteratur for voksne eller ungdom
- barnekultur

Organisering og arbeidsformer

Studiet er nettbasert og har regelmessige samlinger. Den nettbaserte delen er basert på læringsplattformen Fronter. Studentene skriver oppgaver, deltar i nettseminar osv., og får veiledning på nettet. I samlingene vil organiseringen være basert på forelesninger i tillegg til gruppearbeid, samtale og diskusjoner. Det er obligatorisk frammøte på alle samlinger.

Vurderingsordning

Individuell skriftlig hjemmeeksamen

Ansvarlig avdeling

Avdeling for lærerutdanning og naturvitenskap

2ESTFB21N Estetiske fag

Emnekode: 2ESTFB21N

Studiepoeng: 30

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Generell studiekompetanse eller realkompetanse.

Læringsutbytte

Studentene skal gjennom studiet:

- utvikle kompetanse for planlegging, gjennomføring og vurdering av kunstpedagogisk arbeid for og med barn i samsvar med gjeldende planverk.
- utvikle fagdidaktisk kompetanse
- utvikle evne til formidling og engasjement gjennom tverrfaglig kunstpedagogisk arbeid
- få kompetanse og forståelse for sammenhengen mellom lek og skapende prosesser
- utvikle kompetanse i og interesse for tverrfaglig utviklingsarbeid
- utvikle kompetanse, kunnskap og holdninger gjennom eget skapende arbeid.

få kompetanse i å benytte de estetiske fagene som språk- og kommunikasjonsfag

Innhold

Det faglig- pedagogiske studiet i estetiske fag omfatter tre kunstfag. Disse er drama, musikk og forming.

Faget har tre hovedmålområder. Fagdidaktikk er knyttet til alle områdene.

A Kunstfaglig egenutvikling

Studentene skal gjennom studiet kunne:

- løse praktiske, tekniske og organisatoriske problem i utvikling og gjennomføring av skapende prosesser
- vurdere å bruke ulike formidlings- og presentasjonsformer

- vurdere egen kompetanse og sette seg mål for sin egen utvikling

B Kunstfaglig arbeid for og med barn

Studentene skal gjennom studiet kunne:

- få kunnskap om estetisk utvikling, lek og kreativitet hos barn
- få kunnskap om barn som mottakere av kunst- og kulturuttrykk
- få kunnskap om barns ulike uttrykksmåter
- få kunnskap om å utvikle barns kulturelle identitet gjennom arbeid med egen og andres kultur

C Kunstfaglig innhold

Drama

I faget vil det legges vekt på:

- målsettingen med drama i førskolen
- improvisasjonsteknikker
- forholdet lek - drama – teater
- ulike teaterformer for barn
- forholdet drama – språkutvikling - kommunikasjon
- dramapedagogiske metoder for barn

Forming

I faget vil det legges vekt på:

- målsettingen med forming i førskolen
- studentenes eget skapende arbeid i to- og tredimensjonalt formspråk
- forming i barnehagen - tilrettelegging for helhetlige, didaktiske arbeidsprosesser
- kunnskap om barns uttrykksformer

- fagets utvikling - formingsfaglige retninger
- formidling av kunst, formkultur og arkitektur
- hvordan en i barnehagens fysiske miljø kan ivareta ulike estetiske inntryks- og uttrykksformer
- fagets mulighet i forhold til barn med ulik alder og forutsetning

Musikk

I faget vil det legges vekt på:

- målsettingen med musikk i førskolen
- bevisstgjøring av eget forhold til musikk
- bevisstgjøring av barns musikalske uttrykk i teori og praksis
- praktiske ferdigheter knyttet til musikalsk utøvelse
- didaktisk/metodisk arbeid knyttet til musikalske elementer
- utvidelse av musikalsk horisont og toleranse

Organisering og arbeidsformer

- Forelesninger og gruppearbeid.
- Veiledning.
- Mye bruk av læringsplattform (Fronter) og andre tekniske hjelpemidler i kommunikasjon mellom student og faglærer.
- Emnet er et praktisk- estetisk fag der den utøvende delen utgjør hoveddelen av studiet.
- Det vil bli lagt stor vekt på utvikling av både håndverksmessig- og uttrykksmessig kompetanse i det tverrfaglige arbeidet.
- Emnet legges opp slik at en unngår en fragmentering av fagområdene.
- Emnet legger vekt på praktisk arbeid som er i samsvar med arbeidsformer i førskole og grunnskolens laveste trinn.
- Studentene skal arbeide både individuelt og i grupper.
- Studentene må kjøpe inn noe privat utstyr og betale en fast utgift til materialer. Dette skal dekke både forbruk og vedlikehold.
- Studentene vil kunne påregne å tilegne seg en del teoristoff, samt gjennomføre en del praktisk-estetisk arbeid som selvstudium.

Vurderingsordning

- Individuell skriftlig eksamen, 4 timers, teller 40 % av samlet karakter.
- Praktisk eksamen i form av en tverrfaglig- estetisk formidlingsoppgave. Oppgaven fremføres som et gruppearbeid hvor det kan være inntil 5 studenter. Oppgaven utleveres 48 timer før presentasjon. Teller 60 % av samlet karakter.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for lærerutdanning og naturvitenskap

2KRLB12N Kristendoms-, religions- og livssynskunnskap (KRL)

Emnekode: 2KRLB12N

Studiepoeng: 10+5

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Generell studiekompetanse eller realkompetanse

Læringsutbytte

Mål for studiet er at studentene skal kunne:

- drøfte ulike teorier om barns møte med religiøse, livssynsmessige og etiske verdier
- gjøre rede for sentrale elementer i kristen tro og kulturarv
- gjøre rede for innhold og uttrykksformer i ulike religioner og livssyn
- drøfte moralfilosofiske grunnlagsproblemer

Mål for studiet er at studentene skal:

- erkjenne betydningen av egen verdiforankring og faktorer som påvirker barns verdivalg
- vise respekt for kristendommens betydning for norsk kultur og samfunn
- vise respekt for religioner og livssyns betydning for personlig identitet og kulturell identifikasjon
- vise åpenhet, respekt og toleranse i møte med barn og voksne med ulik kulturell og livssynsmessig tilhørighet
- vise bevissthet om etiske vurderinger i barnehagens hverdag

Mål for studiet er at studentene skal ha utviklet ferdighet til å:

- gi pedagogisk velbegrunnet og tilpasset veiledning av barn i religiøse, livssynsmessige og etiske spørsmål og vurdere egnede hjelpemidler og arbeidsmåter

- formidle sentrale verdier i kristen kultur og tradisjon i barnehagen
- formidle sentrale elementer i andre religioner og livssyn slik at barn med ulik religiøs- og livssynsmessig tilhørighet kan få støtte for sin kulturelle egenart
- møte etiske utfordringer av ulik art i barnehagens hverdagsliv

Ved avsluttende vurdering legges det vekt på grunnleggende kunnskap og innsikt, men også på dyktighet i pedagogisk anvendelse av faget.

Innhold

Studiet i KRL omfatter fire målområder som skal vektas noenlunde likt. Arbeidet med målområdene skal sikre et vekselspill mellom formidling av faglig kunnskap, praksiserfaring, studentenes eget arbeid, samt pedagogisk og didaktisk refleksjon. De enkelte innholdspunktene under *hovedmomenter* kan justeres i samråd mellom studenter og faglærere.

Målområde 1: Arbeid med KRL i barnehagen

Det er en viktig religionspedagogisk oppgave å bidra til at barn kan få en allsidig og helhetlig personlighetsutvikling som på en naturlig og aldersrelevant måte inkluderer religiøse, livssynsmessige og etiske perspektiver. Målområdet sikter også mot å gi studentene innsikt i barnehagens og skolens verdigrunnlag. Dessuten omfatter studiet drøftinger av hvordan emner i KRL kan legges til rette i barnehagen.

Hovedmomenter:

- Religion og livssyn innenfor en helhetlig personlighetsutvikling
- Møte med barns religiøse og livssynsmessige forutsetninger, forestillinger og spørsmål
- Barnehagens og skolens verdigrunnlag og forholdet mellom barnehage og barnas hjem
- Planlegging, gjennomføring og vurdering av emner innenfor KRL, med vekt på arbeidsformer som inspirerer barn til glede, undring og lek
- Praktiske løsninger for det enkelte barn, med særlig vekt på samarbeid med kolleger og foreldre/foresatte

Målområde 2: Kristen tro og tradisjon

Den kristne religionen har hatt stor innvirkning på kulturen i vårt land. Bibelen har spilt en sentral rolle som kilde for tro, moral og livstolking. Bibelfortellinger, elementer fra kristen tros lære og kristne høytider er en del av kulturarven, som barnehagen skal formidle og videreutvikle. For at barnehagen

skal makte denne oppgaven, trenger studenter å tilegne seg kunnskaper om kristen tro og tradisjon, men også å utvikle forståelse for kristendommens rolle og betydning i vår kultur i fortid og nåtid.

Hovedmomenter:

- Bibelens hovedlinjer og fortellinger, Jesu liv og gjerning, med vekt på tekster fra Lukasevangeliet
- Sentrale elementer i kristen troslære, med vekt på de kristne høytidene
- Den kristne kulturarven og vår tids kultur
- Bibelfortellinger for barn, didaktiske utfordringer
- Utvalgte kristne konfesjoner

Målområde 3: Religion, livssyn og kulturmøter

Både den globale verden og det norske samfunnet er preget av møtet mellom ulike kulturer. Ulike religioner og livssyn er en del av dette bildet. Barn møter religions- og livssynsmangfoldet både i lokalmiljøet og i barnehagen. Samtidig er de preget av sin egen hjemmebakgrunn, og skal i barnehagen møte forståelse for egen kulturell og livssynsmessig tilhørighet. Barnehage og skole skal bidra til gjenkjennelse og trygghet for det enkelte barn, og samtidig skape et klima for åpenhet og interesse for andre. For å oppnå dette er det en forutsetning at førskolelæreren har god kunnskap om religioner og livssyn, innsikt i forholdet mellom religion, livssyn og kultur, og forståelse for religioners og livssyns rolle som en del av barns oppvekstmiljø.

Hovedmomenter:

- Jødedom, islam og buddhisme: særpreg, hovedtanker og religiøs praksis
- Ulike religioners og livssyns holdninger til barn og familie, hjem og hverdagsliv, skikk og bruk, undervisning og oppdragelse
- Hovedtrekk ved jødedom, islam og buddhisme, med vekt på sentrale fortellinger, høytider, familieliv og hverdagsliv
- Barnehagens møte med religiøst, kulturelt og livssynsmessig mangfold
- Sekulærhumanisme

Målområde 4: Etikk og filosofi

Både menneskets individuelle og sosiale liv bygger på bestemte verdier. Disse verdiene har sin basis i ulike filosofiske, religiøse og livssynsmessige tradisjoner. Studiet av etikk og filosofi må derfor i stor grad handle om hvordan normer og verdier kan begrunnes i de forskjellige tros- og livssynstradisjoner. Studiet vil også drøfte yrkesetiske problemstillinger knyttet til lærerrollen i barnehage og skole.

Hovedmomenter:

- Utvalgte moralfilosofiske grunnlagsproblemer
- Ulike etiske tenkemåter i vår tid
- Yrkesetiske problemstillinger i barnehage og skole, bl.a. møte med barn i sorg og krise

Organisering og arbeidsformer

Kommunikasjonen med studentene vil hovedsakelig foregå via Internett og ClassFronter. Noe undervisning vil bli gitt på pedagogiske samlinger, men ellers vil studentene stå ansvarlig for oppdatering fra nettet og lesing av litteratur selv. Ulike former for kommunikasjon over nettet vil være sentrale i studiet: som for eksempel casedrøftinger, kunnskapsprøver og veiledning. Aktiv bruk av disse ressursene vil øke studentens læringsutbytte og styrke studentens evne til å se sammenhengen mellom målene for studiet og pensum.

Gjennom punktpraksis vil studiet være kontinuerlig knyttet opp mot praksis. Nærheten til praksis vil utnyttes i studiet for å trekke linjer mellom fagets ulike emner og utfordringene førskolelærere møter i hverdagen.

Vurderingsordning

· Individuell skriftlig skoleeksamen, 4 timer, teller 2/3 av samlet karakter i faget.

Tillatte hjelpemidler: Bibelen, Lov om barnehager og Rammeplan for barnehagen

Ansvarlig avdeling

Avdeling for lærerutdanning og naturvitenskap